

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 15 november 2011 inzake de voorhang van het voornemen tot goedkeuring van de wijziging van het accreditatiekader «Kleinschalig en intensief onderwijs»¹.

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

¹ Kamerstuk 29 388, nr. 19.

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie met instemming kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris en het bijbehorende «bijzondere kenmerk» van de NVAO¹. Naar aanleiding van het «bijzondere kenmerk» stellen zij de volgende vraag. In onderdeel A wordt gesteld dat de beoogde eindkwalificatie niet alleen gericht is op het bereiken van een hoog niveau in de eigen discipline of beroepspraktijk, maar dat de eindkwalificatie ook gericht moet zijn op verbreding. De leden achten dit van toepassing op de bestaande University Colleges, maar vragen of verbreding altijd onderdeel van de kleinschalige en intensieve opleiding moet zijn. Nieuwe initiatieven die uitsluitend verdiepend zijn maar wel zeer intensief zouden door het beoordelingskader dat voorgelegd is benadeeld worden, zo stellen deze leden. Graag vernemen zij de reactie van de staatssecretaris. In onderdeel C van het «bijzondere kenmerk» van de NVAO staat dat het kernbegrip kleinschalig en intensief georganiseerd onderwijs moeten leiden tot een hoog aantal contacturen. De leden vragen of «hoog» gedefinieerd is, en zo nee, of dat gedefinieerd kan worden in een meetbaar aantal contacturen. Voorts zijn deze leden van mening dat dit onderwijs moet leiden tot een intensief studietraject, waarbij een hoge studiebelasting leidend moet zijn.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voornemen tot goedkeuring van het gewijzigde accreditiekader «Kleinschalig en intensief onderwijs». Het voorgestelde accreditiekader lijkt goed toegerust voor de taak waarvoor het is bedacht. De leden houden uiteraard een slag om de arm omdat uit de praktijk kan blijken dat onderwijsinstellingen de criteria anders interpreteren of toepassen dan ze bedoeld zijn. De leden vinden het aanbieden van kleinschalig en intensief onderwijs in principe een goede zaak. Met de mogelijkheid tot het vragen van hoger collegegeld zijn zij minder in hun sas; de leden vragen of er wordt toegezien op de hoogte van dit collegegeld opdat de toegankelijkheid van het (beste) onderwijs gegarandeerd kan worden. Voorts willen de leden graag weten hoe toezicht wordt gehouden op de bijzondere criteria die voor de bedoelde opleidingen gelden; het is essentieel dat de opleidingen niet slechts op het moment van toetsing kleinschalig en hoogwaardig zijn maar ook lang daarna. Een laatste vraag betreft de interviews met kandidaat-studenten; is het mogelijk om in de criteria op te nemen dat bij afwijzing altijd een mogelijkheid tot toelichting bestaat, zo vragen de leden van voornoemde fractie.

De leden van de PVV-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het beoordelingskader «Kleinschalig en intensief onderwijs». De leden zien geen aanleiding tot het stellen van vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de wijziging van het accreditiekader. De leden stemden eerder al in met de aanleiding voor deze wijziging, namelijk het wetsvoorstel «Ruim baan voor talent». In dat voorstel is geregeld dat er mogelijkheden komen voor selectie van studenten en collegegeldverhoging bij een opleiding met residentieel, kleinschalig en intensief onderwijs. De leden willen graag weten op basis waarvan de staatssecretaris het NVAO-advieskader beoordeelt en of hier nu of in de toekomst nog een verband ligt met de ideeën van prestatiebekostiging en de afspraken hierover met instellingen. De leden hebben in een eerder debat gepleit voor selectie aan de poort voor lerarenopleidingen. Zij ontvangen gaarne een reactie van de staatssecretaris over dit pleidooi in relatie tot het onderhavige besluit.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de voorliggende stukken.

¹ Nederlands -Vlaams Accreditatie Orgaan.

De leden staan kritisch tegenover selectie aan de poort. Een diploma van de vereiste vooropleiding moet toegang geven tot de opleiding die de student wil volgen. De waarde van het havo- en vwo-diploma komt met selectie aan de poort in gevaar. Ook is het gevaar groot dat talentvolle studenten voortijdig de toegang tot een studie wordt ontzegd die zij succesvol hadden kunnen afronden. Jongvolwassenen komen immers op verschillende tijdstippen tot ontwikkeling. Talent gaat zo verloren.

De leden zijn van mening dat de financiële situatie van een student geen belemmering mag vormen om een opleiding naar keuze te volgen. Door het vragen van hoger collegegeld mogelijk te maken, zal de financiële drempel voor studenten uit economisch minder welvarende gezinnen hoog zijn. Juist onder deze studenten is de leenaversie het grootst. Uitstekend onderwijs moet de standaard zijn, en voor iedereen met de juiste vooropleiding toegankelijk ongeacht de hoogte van het inkomen. De leden vragen waarom er niet wordt gekozen voor selectie na het eerste jaar, een jaar waarin iedere student een kans heeft zich waar te maken. De leden vragen de staatssecretaris ook het kleinschalig en intensief onderwijs aan te bieden tegen het reguliere collegegeld. Voorts vragen de leden van deze fractie waarom niet iedere standaard van het beoordelingskader is uitgewerkt en niet alle standaarden terugkomen in het kader. De leden vragen of er concrete criteria zijn of worden ontwikkeld om kleinschalig en intensief onderwijs te meten, of dat de beoordeling plaats vindt aan de hand van de nu breed geformuleerde punten.

Tenslotte willen de leden weten waarom is gekozen voor een periode van zes jaar waarbinnen de ambities waargemaakt dienen te zijn. Kan de toetsing niet op een eerder tijdstip plaatsvinden, om te voorkomen dat in gevallen waar blijkt dat de gestelde doelen niet zijn gehaald, de (afgestudeerde) studenten een diploma hebben behaald dat niet in orde blijkt te zijn, zo vragen de leden van deze fractie.